

Ο ΚΑΡΔΙΑΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ.

Ἐκαστος γνωρίζει τὸ δυσάρεστον ἐκεῖνο συναίσθημα ὅπερ συνοδεύει τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μετὰ σφοδράν τινα καὶ βίαιαν σωματικὴν ἀσκήσιν ἢ ταχυτάτην τινὰ πορείαν, τὸ κοινῶς λεγόμενον *καρδιοκτύπι*. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ περιπτώσεις καθ' ἃς τὸ συναίσθημα τοῦτο εἶναι λίαν ἀλγεινὸν καὶ παρυσιάζεται χωρὶς νὰ προκληθῇ ὑπὸ ἐξωτερικῆς τινος αἰτίας, ἐνθ' ὅθι οἱ πάσχοντες διατελοῦσιν ἐν καταστάσει ἡρεμίας.

Ὁ καρδιακὸς παλμὸς, εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς ταύτας περιπτώσεις, εἶνε σύμπτωμα ἀσήμενον μὲν καθ' ἑαυτὸ ἀλλ' ὅμως ἄξιον ἀκριβοῦς ἐξετάσεως καὶ προσοχῆς, καθότι ἐνίοτε εἶνε τεκμήριον σοβαρᾶς τινος καταστάσεως.

Ἄλλ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς σπεύδωμεν νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ *καρδιοκτύπι* εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων οὐδαμῶς προῦποδεῖται κατ' ἀνάγκην τὴν ὑπαρξίν καρδιακοῦ νοσήματος. Τοῦναντίον δέ, μάλιστα ὅταν παρουσιάζεται ἀνευ ἄλλων σπουδαίων συμπτωμάτων, δυνάμεθα σχεδὸν μετὰ βεβαιότητος ν' ἀποφανθῶμεν ὅτι εἶνε ἐντελὴς ἀνεξάρτητον πάσης ἀσθενείας τῆς καρδίας.

Πόσαι γυναῖκες, πόσαι νεάνιδες ἐξαιτοῦνται καθημερινῶς τὴν βοήθειαν τοῦ ἱατροῦ νομίζουσαι ὅτι πάσχουσιν ὑπὸ καρδιακοῦ νοσήματος, τοῦ ὁποίου περιγράφουσι λεπτομερῶς τὰς ἐκδηλώσεις, ἐνθ' ἡ πραγματικὴ αὐτῶν νόσος εἶνε γλώρως ἢ ἀναιμία συνοδευομένη ὑπὸ τινων νευραλγιῶν πόνων!

Ἐκτὸς τῶν εἰδικῶν ἐκείνων περιπτώσεων τοῦ ἀλγεινοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ, ὅστις ἄλλως τε συνοδεύεται καὶ ὑπὸ ἄλλων σοβαρῶν συμπτωμάτων, διεγερνόντων τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἀγχίνουσαν τοῦ ἱατροῦ — ὑπάρχουσι πλεῖστοι ἄλλαι περιπτώσεις, πολλῶς πολυπληθέστεραι τῶν πρώτων, καθ' ἃς ὁ καρδιακὸς παλμὸς προέρχεται ἐκ νοσηρᾶς τινος καταστάσεως, ἑλγυτέρων σοβαρᾶς, ἢ ὅποια ὅμως εἶνε ἐπ' ἴσης ἀξία δραστηκῆς τινος θεραπείας.

Μεταξὺ τῶν αἰτίων τοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ, ὅστις οὐδόλως προῦποδεῖται τὴν ὑπαρξίν καρδιακῆς νόσου, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ ἀναιμία καὶ ἡ γλώρως· τὸ αἷμα τῶν πασχόντων ἐκ τῆς νόσου ταύτης, στερούμενον τῆς κανονικῆς ποσότητος τοῦ ὀξυγόνου, ἐξασκέῖ ἐρεθιστικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ ἐπιτάχυνσις τῶν συστολῶν τῆς καρδίας, ἥτοι τὸ *καρδιοκτύπι*. Ἡ ἀναιμία εἶνε λοιπὸν μία τῶν συχνοτάτων αἰτιῶν τοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ· καὶ οἱ πλεῖστοι νέοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, οἵτινες συμβουλευόνται τὸν ἱατρὸν νομίζοντες ὅτι πάσχουσιν ἐκ καρδιακῶν νοσημάτων, πάσχουσι κυρίως ὑπὸ ἀναιμίας, οὕτως ὥστε διὰ τῆς ἀρμοδίας θεραπείας, ἥτοι διὰ διαίτης τονωτικῆς, ἐνδυναμωτικῆς, καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς χρήσεως *σιδήρου καὶ κίνας* ἀπαλλάσσονται ταχέως ἀπὸ τοῦ ἐνοχλήματος τοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ.

Ἐκτὸς τῆς ἀναιμίας καὶ τῆς γλώρως συχνοτάτῃ αἰτίᾳ τοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ εἶνε ἡ νόσος τῶν νεύρων· γυναῖκες τινες, ἄλλως ὑγιέσταται, ἀλλ' εἴτε ἐκ τῆς κρᾶσεως των εἴτε ἐκ τῆς ἀγωγῆς των εὐερέδιστοι καὶ νευροπαθεῖς, πάσχουσιν ὑπὸ σφοδροτάτων καὶ ἀλγεινοτάτων καρδιακῶν παλμῶν, οἵτινες ἐπιμένουσιν ἐπὶ ὀλίγηρα ἔτι χωρὶς νὰ ἐπιφέρωσιν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην διατάραξιν εἰς τὴν γενικὴν ὑγίαν αὐτῶν. Οἱ ἀλγεινοὶ οὗτοι παλ-

μοὶ παύουσι τῷ ὄντι, ἅμα ὡς μετριάσθῃ τὸ εὐερέδιστον τῶν νεύρων διὰ διαίτης τονωτικῆς, ἐνδυναμωτικῆς, πρᾶυντικῆς, ἀντισπασμωδικῆς καὶ ἐν γένει διὰ καταλλήλου θεραπείας τῆς νοσηρᾶς ὑπερευαισθησίας τῶν νεύρων.

Αἱ μακρὰ ἀγρυπνίαι, αἱ ὑπερβολικαὶ ἐργασίαι, τὰ πάθη, οἱ κόποι, αἱ πνευματικαὶ καταπονήσεις, αἱ ταραχαὶ παντὸς εἶδους, καὶ ἐν γένει πάντα τὰ αἰτία τῆς νευρικῆς ἐξαντλήσεως καὶ καταπονήσεως δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὸν καρδιακὸν παλμόν, ὅστις ὅμως παύει ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἅμα ὡς ὁ πάσχων ἐπανέλθῃ εἰς τὸν τακτικὸν βίον, εἰς σωματικὴν καὶ ἡθικὴν διαίτην ὑγιειντέραν καὶ καταλλήλοτέραν πρὸς καταπράυνσιν τῶν αἰσθήσεων, πρὸς ἀναχαίτισιν τῶν παθῶν, πρὸς παύσιν τῶν καταχρήσεων καὶ ἐποὺλωσιν τῶν ἡθικῶν πληγῶν.

Ἑτέρα τις κοινοτάτη καὶ συχνοτάτῃ αἰτία τοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ εἶνε ἀξία ἰδιαίτερας μνείας· ἡ αἰτία αὕτη εἶνε ἡ ἀληθῶς δηλητηριώδης ἐνέργεια τοῦ καφέ, τοῦ τείνου, τοῦ οἶνουπνεύματος καὶ τοῦ καπνοῦ (νικοτίνης).

ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ πῶσιν ἐν κυάδιον καφέ ἢ τείνου ἢ οἶνου, χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι σφοδροὺς καρδιακοὺς παλμούς. Πρὸ πάντων φανερὰ εἶνε ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ καφέ καὶ τοῦ τείνου. Ὅλγοι ἄνθρωποι δύνανται νὰ πῶσι τρία κυάδια καφέ τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι καρδιακὸν παλμόν. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐνθα τὸ τέτον εἶνε ἐκ τῶν μάλιστα διαδεδομένων ποτῶν, οἱ ἱατροὶ προσκαλοῦνται συχνοτάτα πρὸς θεραπείαν σφοδροτάτων ἐνίοτε δὲ καὶ κινδυνωδεστάτων καρδιακῶν παλμῶν, οἵτινες ὅμως ἀφανίζονται ταχέως ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν καταλλήλου τινος θεραπείας.

Διὰ τοῦτο δὲν εἶνε καλὸν νὰ συνεθίζωμεν εἰς τὸν καφὲν τὰ παιδία ἀπὸ τῆς τρυφερᾶς αὐτῶν ἡλικίας, ὡσαύτως δὲ πρέπει ν' ἀπέχωσι τοῦ καφέ πάντες οἱ ἔχοντες προδιάθεσιν εἰς τὰς νευρικὰς νόσους, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄγουσι κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν ὑποχονδρίαν. — Τὸ οἶνόπνευμα, ὁ οἶνος, καὶ ἐν μικρᾷ ποσότητι πινόμενα, δύνανται ὡσαύτως νὸ ἔχωσιν ὁμοίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν καρδιακῶν παλμῶν. Ὁ ἱατρὸς Potain ἀναφέρει πλῆθος περιπτώσεων, ἐν αἷς ἡ ἱατρικὴ ἐπήρχετο μόνον διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ οἶνου κατὰ τὸ φαγητόν. Ὁ καπνὸς ἔχει ὡσαύτως ὅμοια ἀποτελέσματα, πρὸ πάντων εἰς τοὺς νέους. — Τούτοις προσδετέον ὅτι ὁ καρδιακὸς παλμὸς προέρχεται πολλάκις εἰς τὰς γυναῖκας ἐκ κρίσιμων τινῶν καταστάσεων, καὶ ἀφανίζεται ταχέως ἅμα ὡς αἱ σωματικαὶ λειτουργίαι κανονισθῶσι.

Ἐν συντόμῳ βλέπομεν ἐκ τῆς βραχείας ταύτης μελέτης ὅτι ὁ καρδιακὸς παλμὸς εἰς πλείστας περιπτώσεις προέρχεται ἐξ αἰτίων ὧν διόλου ἀνεξάρτητος οἷα δὴποτε βλάβης τῆς καρδίας, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ἐμβάλλῃ τὸς πάσχοντας εἰς ἀνησυχίαν καὶ φόβον περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ὀργάνου τούτου.

Οὐχ ἥττον ὅμως εἶνε καλόν, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ συμβουλευθῶμεθα ἀμέσως τὸν ἱατρὸν. Οὗτος μόνος δύνανται δι' ἐπιμελοῦς καὶ προσεκτικῆς ἐξετάσεως νὰ διίδη τὰ αἰτία τοῦ ἐνοχλήματος τούτου. Ἐκ δὲ τῆς διαγνώσεως τοῦ ἱατροῦ ἐξαρτᾶται ἡ ὀρθὴ θεραπεία.

Ἐπειδὴ οἱ ἀριθμοὶ 23 καὶ 24 δὲ ἐκδοθῶσιν ὁμοῦ γνωρίζομεν ὅτι εἰς τοὺς μὴ ἐξοφλήσαντας εἰσέτι τοὺς Λοισμούς τῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους ἢ ἀποστολῇ τῶν τευχῶν τούτων δ' ἀνασταλῇ. — κ. Κ. Κ. εἰς Μασσαλίαν. Ἐλήφθησαν καὶ ἀμέσως ἀπεστάλησαν, ἰδιαίτερος δὲ σὺς ἐγράψαμεν. — κ. * * * εἰς Κωνσταντινὸν. Ἄνευ χρημάτων πλέον οὔτε εἰς ἀνταποκρίτας δυνάμεθα νὰ ἀπο-

στέλλωμεν τὰς ἡμετέρας ἐκδόσεις. — κ. Θ. Κ. εἰς Χ. Ἐλὲς κτλ. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημείωσιν, ἀλλ' ἀμφοιβόλομεν ἀν δὲ δυνηθῶμεν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐπιθυμίαν σας. — κ. Α. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τὰ περικαλύμματα ἀνευ προαποστολῆς χρημάτων δὲν δυνάμεθα νὰ σὺς ἀποστείλωμεν. — κ. Γ. Α. εἰς Παβλογράδ. Ἐσημειώσαμεν ἀν σὺς λείψῃ δὲ ἀριθμὸς τις ἐνεκα τῆς μεταβολῆς ταύτης γράψατε

μας διὰ νὰ σὺς ἀποσταλῇ. — κ. Π. Σ. εἰς Βερδιάνοκον. Ἐνεγράψαμεν καὶ σὺς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Π. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Οὐδεμία παραγγελία λαμβάνεται ὑπ' ὄψεϊ ἀνευ τῆς προαποστολῆς τῶν χρημάτων. — κ. Κ. Ν. Κ. εἰς Βόρναν. Ἐλήφθησαν καὶ τὸ αἰτηθὲν ἀπεστάλη. — κ. Ι. Β. εἰς Ρόδον. Οἱ τόμοι ἀπεστάλησαν. — κ. Α. Μ. εἰς Ἀρχιλόον. Ἐλήφθησαν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ βίου. Δημοπρασία ἐν ἐνεχυροδανειστηρίῳ ὑπὸ Ἀρίστ. Π. Κουρτίδου (συνέχεια καὶ τέλος). — Ἡ ἀποφυλακισθεῖσα ὑπὸ André Theuriet. — Ἡ Ἀθανασία τῆς φωνῆς (συνέχεια). — Δημῶδεις παροιμίαι. — Ὁ Δαίμων. Διήγημα ὑπὸ Ι. Ι. Κρασσέβακ (συνέχεια καὶ τέλος). — Πινκοθήκη, ἥτοι ἐρμηνεῖα τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Ἡ σύζυγος τοῦ ἐφευρέτου τῆς φωτογραφίας. — Ἡ ἀνθρωπίνη εἰς ἐν τῷ ἀγγλικῷ δικαίῳ. — Ἀγγλικὴ μεγαλοφυΐα.) — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῶν ζώων. — Μηνμεῖον Μενδελόνοφ ἐν Λειψίᾳ. — Συνοικίσιον δοκτόρων. — Παράστασις τῶν „Περσῶν“ τοῦ Αἰσχύλου ἐν Βερολίῳ. — Μουσεῖον τοῦ Βίμαρκ. — Μουσικὸν χειρόγραφον τοῦ Μότσαρτ ἐν Παρισίοις. — Ἡ ἀκοή τῶν νεογνῶν παιδιῶν. — Καὶ πάλιν τὸ κάπνισμα. — Λεῖψανα ἀρχαίας ἐλάφου.) — Ὁ καρδιακὸς παλμὸς. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Φερδινανδὸς Γρηγορόβιος (ἐν σελ. 337). — Μαυροβουνίος χορὸς μετὰ τὰ σπαθία. Εἰκὼν ὑπὸ Ρ. Joanovich (ἐν σελ. 341). — Πρωτὰ παρὰ τῇ λίμνῃ τῆς Ζυρίχης. Εἰκὼν ὑπὸ R. Koller (ἐν σελ. 345).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΤΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ.